

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA KAUNO MEDICINOS UNIVERSITETAS

2005 m. balandžio 1 d. Nr. 1080-15-17
Kaunas

Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 8-ojo departamento direktorės 2004 m. gegužės 11 d. pavedimą Nr. 1080-15 ir 2004 m. spalio 25 d. pavedimą Nr. 1080-15-1, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymu, Valstybinio audito reikalavimais bei kitais teisės aktais.

Audituojamasis subjektas – Kauno medicinos universitetas (toliau - Universitetas), adresas: A. Mickevičiaus g. 9, Kaunas. Identifikavimo kodas – 111951683.

Audito tikslai – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2004 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausanti turtą, dalis.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu nustatytus faktus, o nuomonė dėl mums pateiktos 2004 metų finansinės atskaitomybės bus pareikšta audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Universitetas yra valstybinė aukštoji mokykla – studijų, mokslo ir sveikatos priežiūros valstybės įstaiga, turinti Aukštojo mokslo įstatymo nustatytą statusą. Jai valstybės biudžeto asignavimai skiriami Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu. Pagrindinės Universiteto veiklos sritys – studijos, mokslo veikla bei sveikatos priežiūra. Universiteto steigėjas - Lietuvos Respublikos Seimas.

Audituojamuoju laikotarpiu Universitetui vadovavo rektorius prof. Remigijus Žaliūnas, vyriausiąja buhalterė dirbo Brigita Uržienė.

Vertindami Universiteto vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, atlikome šių sričių auditą: darbo užmokesčio ir įmokų socialiniam draudimui; išlaidų prekių ir paslaugų naudojimui; stipendijų; ilgalaikio ir trumpalaikio turto bei atsargų.

Universitetas patikėjimo, panaudos ir nuosavybės teise valdo, naudoja ir įstatymų nustatyta tvarka disponuoja jam patikėtu ir perduotu turtu. Universiteto turtas 2004 m. sausio 1 d. - 71486,9 tūkst. Lt, 2005 m. sausio 1 d. – 73689,0 tūkst. Lt.

Universitetas 2004 metais vykdė tris programas: programa „Biomedicinos srities aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimas ir mokslo plėtojimas“ (kodas 1.1), išskirta dviem funkcinės klasifikacijos kodais – 9.4.1.1 (vykdė Universitetas, jai patvirtintas ir metų eigoje patikslintas valstybės biudžeto asignavimų planas – 32316,7 tūkst. Lt, tame tarpe išlaidoms – 29610,7 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 18014,0 tūkst. Lt bei turtui įsigyti – 2706,0 tūkst. Lt) ir 1.4.1.1 (vykdė keturi Universitetui pavaldūs mokslo institutai, jai patvirtintas ir metų eigoje patikslintas planas – 8218,6 tūkst. Lt ir visi asignavimai skirti išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui – 5888,8 tūkst. Lt); programa „Studentų rėmimas“ (kodas 1.2), kuriai vykdyti patvirtintas valstybės biudžeto asignavimų planas – 2280,0 tūkst. Lt, tame tarpe išlaidoms prekių ir paslaugų naudojimui – 69,8 tūkst. Lt bei studentų stipendijoms – 2210,2 tūkst. Lt; Specialioji programa (kodas 88.8), išskirta dviem funkcinės klasifikacijos kodais – 9.4.1.1 (vykdė Universitetas, jai patvirtintas ir metų eigoje patikslintas planas – 10534,0 tūkst. Lt, tame tarpe išlaidoms – 9194,0 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 3430,0 tūkst. Lt bei turtui įsigyti – 1340,0 tūkst. Lt) ir 1.4.1.1 (vykdė Universitetui pavaldūs Kardiologijos bei Psichofiziologijos ir reabilitacijos institutai, jai patvirtintas ir metų eigoje patikslintas planas – 1737,6 tūkst. Lt, tame tarpe išlaidoms – 1670,6 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 848,0 tūkst. Lt bei turtui įsigyti – 67,0 tūkst. Lt). Pagal suvestinę Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitą Universitetas ir jam pavaldūs mokslo institutai patvirtinto Specialiosios programos pajamų plano neįvykdė 258,3 tūkst. Lt.

Pagrindiniai Universiteto ir jam pavaldžių keturių mokslo institutų 2004 metais vykdytų programų finansinės veiklos rezultatai pateikti lentelėje:

(tūkst. Lt)

Išlaidų pavadinimas	Patikslintas ataskaitinio laikotarpio asignavimų planas	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos	Skirtumas (3-4)	Faktinės išlaidos	Skirtumas (4-6)
1	2	3	4	5	6	7
Išlaidos iš viso:	50973,9	50718,1	50367,7	350,4	50193,8	173,9
Darbo užmokestis	28180,8		28027,5		28016,3	11,2
Socialinio draudimo įmokos	8713,3		8665,7		8678,0	-12,3
1	2	3	4	5	6	7

Prekių ir paslaugų naudojimas	7190,1		6785,5		6608,8	176,7
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	4113,0	4066,6	3991,9	74,7	4107,2	-115,3
IŠ VISO	55086,9	54784,7	54359,6	425,1	54301,0	58,6

Mes nustatėme, kad Universiteto 2004 metų iš valstybės biudžeto gautų asignavimų kasinės išlaidos 58,6 tūkst. Lt didesnės už faktines išlaidas dėl kreditorinio ir debitorinio įsiskolinimų likučių metų pradžiai ir pabaigai pasikeitimo, atsargų nurašymo. Kreditorinis įsiskolinimas iš valstybės biudžeto lėšų, lyginant su 2003 metais, sumažėjo.

Atsižvelgdami į tai, kad 2004 metais atliekant valstybinį auditą viena iš strateginių finansinio audito sričių buvo vidaus auditorių veiklos vertinimas, siekiant nedubliuoti jų atlikto darbo, atlikome Universiteto vidaus audito tarnybos teisinio statuso bei veiklos vertinimą ir nustatėme, kad vidaus audito tarnyba auditavo ne tas apskaitos sritis, kurias auditavome mes, todėl jų darbo rezultatais pasinaudoti negalėjome.

Faktai, išvados ir rekomendacijos

Audito metu nustatėme, kad Universitete trylikai darbuotojų, tame tarpe dviems pavaldaus Biomedicininųjų tyrimų instituto darbuotojams, dirbusiems mažesniu negu vieno etato darbo krūviu, priedai už vadovaujančiąsias pareigas skaičiuoti ne nuo darbuotojui faktiškai nustatyto ir mokamo tarnybinio atlyginimo, o nuo visam etatui nustatyto tarnybinio atlyginimo. Todėl darbuotojams 2004 metais mokėti priedai už vadovaujančiąsias pareigas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. lapkričio 23 d. nutarimo Nr. 483 „Dėl mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo“ 5 punkto lestiną didžiausią priedo dydį viršijo atitinkamai Universitete – 27462,63 Lt, o Biomedicininųjų tyrimų institute – 1933,24 Lt.

Taip pat nustatėme, kad Biomedicininųjų tyrimų instituto direktorės 2004 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. AD-97 paskirtos vienkartinės piniginės išmokos buvo priskaičiuotos ir išmokėtos nuo darbuotojų tarnybinio atlyginimo ir jiems paskirtų atlyginimo priedų sumos, todėl šios išmokos šešiolikai darbuotojų viršijo 100 procentų jiems nustatytojo tarnybinio atlyginimo, pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.4 punkto nuostatas. Viso nepagrįstai priskaičiuota 5917,70 Lt vienkartinių piniginių išmokų.

Biomedicininųjų tyrimų instituto direktorė prof. I. Misevičienė 2005 m. kovo 22 d. raštu Nr. AR1-16-(2.9) „Dėl audito metu nustatytų neatitikimų“ informavo, kad 2005 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. AD-47 „Dėl direktoriaus 2004 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. AD-97 atitaisymo“, raštišku

darbuotojų sutikimu, nepagrįstai išmokėtos vienkartinų piniginių išmokų sumos išskaičiuotos iš darbuotojų 2005 metų kovo mėnesio atlyginimų. Nuo 2005 m. sausio 2 d. priedai Biomedicininų tyrimų institute už vadovaujančiąsias pareigas skaičiuojami nuo darbuotojų faktiško tarnybinio atlyginimo.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. lapkričio 23 d. nutarimo Nr. 483 „Dėl mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo“ 5 punktas numato, kad mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojams, kitiems tyrėjams ir dėstytojams, išrinktiems (paskirtiems) į vadovaujančiąsias pareigas, institucijos taryba (senatas) nustato priedus už vadovaujančiąsias pareigas procentais nuo tarnybinio atlyginimo. Universiteto mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojams, kitiems tyrėjams ir dėstytojams, išrinktiems (paskirtiems) į vadovaujančiąsias pareigas, gaunantiems priedus už vadovaujančias pareigas, papildomai dar skiriamos priemokos už administracinį darbą, nors minėto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo 6.1 punkte nurodyta, kad mokslo ir studijų institucijų vadovai gali nustatyti iki 75 procentų tarnybinio atlyginimo dydžio priemokas (nurodydami konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos) už papildomus darbus (jeigu nesudaroma papildoma darbo sutartis). Papildomas darbas turėtų būti visiškai kita darbo funkcija, negu jau atliekamas darbas, o vadovaujančių pareigų atlikimas ir administracinis darbas, mūsų nuomone, yra tapačios funkcijos.

Audito metu nustatėme, jog Universiteto kancleriui paskirtas 50 procentų tarnybinio atlyginimo priedas už vadovaujančiąsias pareigas, tačiau prieš tai minėto nutarimo 5 punkte nenumatyta galimybė skirti šį priedą, užimant kanclerio pareigas. Universiteto mokslo darbuotojui, einančiam ir kanclerio pareigas, priemokos už papildomus darbus turėtų būti nustatomos, vadovaujantis kitomis minėto nutarimo nuostatomis.

Pastebėtina, kad Universiteto bei jam pavaldžių mokslo institutų vadovų įsakymuose skirti priemokas už papildomus darbus nenurodoma, už kokius konkrečius papildomus darbus šie priedai nustatomi.

Universitetui pavaldžiam Kardiologijos institute vienam darbuotojui šio instituto direktoriaus 2003 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. K/1-26 buvo nustatytas priedas, jo neįvardijant bei nenurodant konkretaus šio priedo mokėjimo termino, kuris, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.2 punktu, neturi būti ilgesnis kaip iki kalendorinių metų pabaigos. Remiantis minėtu įsakymu, priedas darbuotojui mokėtas iki 2004 m. gruodžio 31 d.

Pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 4 punkte

nustatyta, kad įstaigų vadovų skatinimo sąlygas turi nustatyti aukštesnė organizacija, tačiau Endokrinologijos instituto direktorius A. Norkus 2004 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 65 sau skyrė 250 Lt priedą už papildomų neatidėliotųjų darbų atlikimą.

Be to, Biomedicininį tyrimų instituto direktorės 2004 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. AD-76 mokslo darbuotojams skirti priedai prie 2004 metų spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesių darbo užmokesčio už svariausių publikacijų skelbimą per pastaruosius penkerius metus MII duomenų bazės žurnaluose. Tokio priedo skyrimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. lapkričio 23 d. nutarimas Nr. 483 „Dėl mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo“ nenumato. Skatinant darbuotojus, turėtų būti vadovaujama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.4 punkto nuostatomis, tačiau vienkartinė piniginė išmoka kiekvienu atveju, nurodytu šiame punkte, gali būti skiriama ne daugiau kaip kartą per metus.

Universiteto Senato 2004 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 4-04 patvirtintuose Universiteto pagrindinių, vientisųjų ir antrosios pakopos studijų studentų stipendijų skyrimo nuostatuose (toliau – Nuostatai) 19.1 punkte nustatyta, kad už aktyvią studentišką visuomeninę, mokslinę, sportinę, meninę veiklą studentams gali būti skiriamos skatinamosios vienkartinės premijos, nors Nuostatų 2 punktas numato, kad iš stipendijų fondo mokamos tik studijų, socialinės paramos, našlaičio ir vienkartinės skatinamosios stipendijos, pašalpos, t.y. nesuvienodintos išmokų, skirtų studentams skatinti, sąvokos.

Minėtų Nuostatų 8 punkte nustatyta, kad stipendijos studentams skiriamos (atšaukiamos) Universiteto stipendijų komisijos sprendimu rektoriaus arba jo įgalioto asmens įsakymu. Tačiau socialinės paramos bei skatinamosios stipendijos studentams paskirtos pagal nustatytus socialinio remtinumo kriterijus Universiteto Studentų atstovybės raštais (2004 metų gruodžio mėnesį – Studentų atstovybės prezidento įsakymu), studijų stipendijos, skatinamosios vienkartinės premijos studentams paskirtos Universiteto fakultetų dekanų potvarkiais, nurodymais ar įsakymais, nors rektoriaus įsakymo dėl stipendijų skyrimo teisės delegavimo dekanams ar kitiems asmenims nėra.

Atkreiptinas dėmesys, jog Nuostatai nepakankamai reglamentuoja socialinių pašalpų skyrimą, t. y. nenumatyta, kas turi teisę paskirti socialines pašalpas. Universitete socialinės pašalpos 2004 metais skirtos Studentų atstovybės raštais. Taip pat Universiteto Senato 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 6-05 patvirtintame Universiteto podiplominių studijų reglamente bei Senato 2002 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 12-03 patvirtintame Universiteto doktorantūros reglamente nenustatyta, kas turi teisę skirti stipendijas rezidentams ir doktorantams.

Audito metu nustatėme, kad Universitetas žemės sklype, esančiame Sukilėlių pr. 17, Kaune, stato Biblioteką ir informacijos centrą. Statinio statyba pradėta, nesilaikant 1996 m. kovo 19 d.

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktų bei 12 straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatų, t. y. nesudarius valstybinės žemės panaudos sutarties ir negavus statybos leidimo. Universitetas Valstybinės žemės panaudos sutartį Nr. M19/2004-0239 dėl minėto sklypo su Kauno apskrities viršinininko administracija sudarė 2004 m. rugsėjo 3 d., šis sklypas Universitetui perduotas Kauno apskrities viršinininko 2004 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 02-01-7307, statybos leidimas Nr. 38-4-NS220-139 Universitetui išduotas 2004 m. rugsėjo 14 d. Sutartis Nr. 04/05/134 su statybos rangovu – UAB „Struktūra“ sudaryta 2004 m. gegužės 28 d., statybvietės perdavimo – priėmimo aktas pasirašytas 2004 m. birželio 17 d., o pirma sąskaita-faktūra už atliktus darbus (2004 m. liepos 2 d., Nr. 9270024, suma 242513 Lt) į Universiteto buhalterinę apskaitą įtraukta 2004 m. liepos 2 d., apmokėta 2004 m. liepos 22 d. mokėjimo paraiška Nr. BA-02-NA-32, suma 242513 Lt. Nuo 2004 m. rugsėjo 14 d., sudarius valstybinės žemės panaudos sutartį bei gavus statybos leidimą, statinio statyba vykdoma, laikantis teisės aktų reikalavimų.

Audito metu nustatėme, kad Universitete 2004 metais autorinio atlyginimo iš valstybės biudžeto lėšų (kartu su specialiaja programa) priskaityta 503,1 tūkst. Lt, iš pavedimų lėšų – 628,8 tūkst. Lt, tame tarpe Universitetui pavaldžiuose keturiuose mokslo instituteuose autorinio atlyginimo iš valstybės biudžeto lėšų (kartu su specialiaja programa) priskaityta 30,0 tūkst. Lt, iš pavedimų lėšų - 285,9 tūkst. Lt. Universitetui 2005 m. kovo 8 d. raštu Nr. SK-(1080-1.11)-13 „Dėl autorinių sutarčių“ pateikus rekomendacijas, Universiteto rektorius geranoriškai į jas atsižvelgė ir 2005 m. kovo 14 d. raštu Nr. 161 informavo, kad 2005 m. kovo 10 d. rektoriaus įsakymu Nr. V-76 sudaryta darbo grupė autorinių sutarčių sudarymo Universitete tvarkai parengti, 2005 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. V-77 sudaryta nuolat veikianti komisija autorinių, mokslo tiriamųjų ir intelektinių paslaugų sutarčių poreikiui nustatyti bei sudarytų autorinių sutarčių vykdymo priežiūrai, numatyta tobulinti autorinių, mokslo tiriamųjų ir intelektinių paslaugų sutartis dėl perduodamų autorių turtinių teisių į kūrinį.

Kitos audito metu nustatytos klaidos ir neatitikimai savo kiekiu ir kokybine reikšme nedaro įtakos auditoriaus nuomonei dėl finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Norint užtikrinti efektyvesnę Universiteto veiklos teisėtumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, tinkamą valstybės biudžeto lėšų panaudojimą ir siekiant ateityje išvengti klaidų pasikartojimo, rekomenduojame:

- sukurti veiksmingesnes vidaus kontrolės procedūras darbo užmokesčio ir išlaidų stipendijoms apskaitos srityse;
- patikslinti Universiteto pagrindinių, vientisųjų ir antrosios pakopos studijų studentų stipendijų skyrimo nuostatus, Podiplominių studijų bei Doktorantūros reglamentus;
- užtikrinti, kad asignavimai būtų naudojami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

- užtikrinti, kad Universitete statybos būtų vykdomos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Prašome išnagrinėti ataskaitoje pateiktus faktus ir apie priimtas priemones informuoti iki 2005 m. spalio 1 d.

Finansinio audito 8-ojo departamento direktorė

Aldona Dragašienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Lina Nalivaikienė

Susipažinome:

Kauno medicinos universiteto rektorius

(parašas)

(Vardas, pavardė)

Vyriausioji buhalterė

(parašas)

(Vardas, pavardė)